

بسم خدا

حوالاتی خانہ

مارشک

www.ketab.ir

جوادکار آزما مارشک

سرشناسه	: کارآزما مارشک، جواد، ۱۳۷۹-
عنوان و نام پدیدآور	: چولائی خانه: مارشک/ جواد کارآزما مارشک:
مشخصات نشر	: مشهد: آرسس، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۰ ص. مصور (رنگی)، عکس (رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۶۰۶-۵۶۷۸-۶۲۲-۴
وضعیت فهرست نویسی	: قیید
یادداشت	: کتابخانه
عنوان دیگر	: مارشک
موضوع	: مارشک
	Mareshk (Iran)
شناسه افزوده	: فیض، سید اسعد، ۱۳۴۴-
رده بندی کنگره	: ۸۳۲/۳۱
رده بندی دیویی	: ۸۳۲/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۷۲۷۱۱
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: کتب

چولائی خانه مارشک

گردآوری و نگارش: جواد کارآزما مارشک

با همکاری: سید اسعد فیض، شعر پشت جلد: مشکوه

ویراستار: حمیدرضا رضوانی اول

نشر: آرسس ۰۹۱۵۵۰۲۱۳۷۵ چاپ: گاندی

نوبت چاپ: اول. زمستان ۱۴۰۰ خورشیدی

شمارگان: ۵۰۰ نسخه، قیمت: ۱۲۰ هزار تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۶-۵۶۷۸-۶۲۲-۴

فهرست

سیاسگزاری	۳
مقدمه	۱۱
سابقه‌ی تاریخی مارشک	۱۴
وجه تسمیه	۱۸
چولانی خانه	۱۸
وجه تسمیه مارشک	۲۰
آداب و رسوم	۲۱
عروسی	۲۱
چهارشنبه سوری	۲۳
شب چله	۲۴
مجلس ختم	۲۴
برگزاری مجالس عزاداری	۲۵
بازی‌های محلی	۲۶
آشیق	۲۶
لو	۲۷
دوزبازی	۲۸
بازی تپله	۲۸
اقتصاد روستا	۲۹
هزار مسجد	۳۰
درآمد	۳۴
زندگی عشایری	۳۵
گیاهان دارویی	۳۶
مکان‌های تاریخی مارشک	۴۰
نقارخانه	۴۰
قرقلعه	۴۰

۴۰	خواجہ کرخان
۴۲	سرستان
۴۲	قبرستان قدیمی
۴۳	قدمگاہ
۴۴	خاطرات
۴۴	مدیر مدرسہ
۵۴	بزرگترین معلم مدرسہ
۵۹	لکھی سیاہ بین کوه‌های سفید
۶۲	صد سال خاطره
۶۴	اولین بشکھ‌های نفت
۶۶	نفس شفابخش
۶۸	دیوارهای ابدی
۶۹	گرمابخش منازل
۷۰	روحانی خدوم
۷۳	شہدا
۷۴	شہید حسین کارازما
۷۷	شہید حسن حامد
۸۰	شہید والامقام یداللہ آشفته
۸۱	شہید علی اکبر اشجعی
۸۶	شہید محمد مہدی فروتن
۸۹	شہید حسین علی طالعی
۹۱	بسیجی مخلص محمد افخمی مارشک
۹۴	شہید یداللہ نازی
۹۵	شہید سید علی موسوی
۹۷	شہی در مارشک

مشهد، کلان شهری در شمال شرقی ایران و مرکز استان خراسان رضوی است با ۳۵۱ کیلومتر مربع مساحت، بدلیل وجود حرم منور امام رضا (ع) هشتمین امام شیعیان است که به عنوان دومین شهر پهناور ایران شناخته می‌شود. معنی واژه مشهد در واقع برگرفته از محل شهود و محل شهادت است که امام رضا (ع) پس از شهادت به دست مأمون عباسی در سال ۲۰۲ هجری قمری در آرامگاه هارونی سناباد به خاک سپرده شد.

لازم به ذکر است که مشهد جزء معدود شهرهایی است که در زمان صفویه در آن سکه ضرب می‌شده است. اما دوران اوج شهر مشهد با روی کار آمدن نادرشاه افشار آغاز شد. وی پایتخت را که در زمان صفویه اصفهان بود به مشهد انتقال داد و این کار را با هدف استفاده از موقعیت ژئوپلیتیکی این شهر انجام داد.

نادرشاه یکی از بانیان بزرگ در توسعه حرم امام رضا (ع) به شمار می‌رود و به شکرانه‌ی یکی از پیروزی‌هایش گلدسته‌ای طلایی در جنوب صحن انقلاب کنونی و شمال غربی گنبد بنا کرد و در زمان بازگشت از هند هدایای فراوانی را به حرم مطهر حضرت عرضه نمودند و دستور داد ایوان امیرعلی شیر نوایی دوباره ساخته شود. این ایوان که با الواح مختلفی پوشیده شده هم اکنون به نام ایوان نادری شناخته می‌شود، سقاخانه وسط صحن نیز به دستور نادرشاه افشار ساخته شد.

از آنجا که مردم ارادت بسیار خاصی نسبت به حضرت رضا (ع) داشتند همه ساله مردمان بسیار زیادی به زیارت حضرت می‌آمدند و از آن رو که امکان سفر با وسایل نقلیه کنونی فراهم نبود مردم مجبور می‌شدند عده‌ای با درشکه‌ای که داشتند و عده‌ای با چهارپایان خود مسیرهای چندین ساعته و عده‌ای چندین روز را طی نموده که به شهر توس (مشهد) برسند و مشرف به بارگاه ملکوتی آن امام بزرگوار شوند.